

במדניה

(המשך מעמוד 10)

ביום סיפרייהדות ליקרים ביותר. התל-מור הבבלי, שהופס בוונציה בשנים 1920-23, נחשב כספר שאין לו מחיר. הופעתו בשוק תהווה אירוע אמיתי לאספנים. סיפרי חסידים למיניהם, כגון ספר התנאים, משנת 1504, שעניינו דינים ומנהגים, מחירו יכול להגיע עד כמה עשרות אלפי דולרים. חסידים רבים מחפשים אחר הרפוס המקורי של רבם מייסד השושלת, ומוכנים לשלם כסף רב.

מכונות לתיקון דפים. ברחוב שנקין 20 בתל-אביב מצאתי את מתוך שלוש החנויות לספרים עתיקים הקיימות בתל-אביב. את החנות יסד יעקב טברסקי, שמשפחתו עלתה בש"ת 1966 מברית-המועצות. טברסקי היה מנהל אדמיניסטרטיבי בבית-החרד שת למכשירים מכניים, כבואו ארצה הביא עימו אוסף של 2000 ספרים עתי-קים וישנים. 150 ספרים מתוך אוספו הוחרמו ע"י הסיפרייה הלאומית בני-רית-המועצות, שכן חסרו באוספיה. בני-ישראל הפך יעקב טברסקי את תחביבו למיקצוע.

בנו, טיבי טברסקי, עובד בחנות, סיי-פר כיצד משיגים ספרים עתיקים: "כאריך יש אנשים רבים שהוריהם, או הורייהוריהם, עלו מאירופה לפני מלחמת-העולם-השנייה והביאו עימם סיפריות שלמות של ספרים עתיקים.

מכונות לתיקון דפים. האויב הגדול: עש

עבור בניהם או בני-בניהם אין לספרים אלה כל ערך מיוחד. בעיקר מפני שאינם יודעים את השפה שבה ספרים אלה כתובים. לכן הם מנסים להיפטר מהם. טברסקי הסביר שברוך כלל הוא מעדיף לקנות סיפריות שלמות. אך אם יש בנמצא ספר יחיד שהוא נדיר, מובן שאני קונה אותו.

לעיתים מגיעים אליו ספרים שעמ-דו זמן רב ומצבם גרוע.

"אם ישתלם להשקיע בהם, שולחים אותם לשיפוץ וכריכה, דבר המוריד את מחירם. תמיד עדיף להחזיק ספר במצב בו המקורי. בעיה נוספת הנובעת מת" נאי האקלים בתל-אביב היא בעיית הד-עש, האוכל את הספרים במידה מרובה יותר מאשר כירושלים או באירופה.

"בארץ נמצאות ארבע מכונות לתיקון דפים עתיקים. המכונה יוצקת תערובת נייר לתוך חורים ופינות ומש-לימה אותם."

הוא גם סיפר איזה סוג אנשים קונים ספרים עתיקים:

"רוב הקונים נמצאים בחו"ל. בארץ יש אספנים מעטים. המיסחר נעשה דרך קטלוגים שאותם אני שולח לל-קוחותיי, אספנים וסיפריות. הקונים נמצאים בכל העולם — באירופה, בני-ארצות-הברית, בקנדה, ביפן, באוסטר-ליה ואפילו בהונג-קונג.

"במלאי שלי יש 50 אלף ספרים עתיקים וישנים, הכתובים כמעט ככל שפה קיימת."

כשמישהו מפשפש במחסנים נשכ-חים בביתו ומוצא ספרים, הוא יכול לעשות כמה דברים:

"אתה תמיד יכול להשקיע שנת מחקר והתמחות בספרים ותעודות ע" תיקות. גם אז כמובן תביאם בסופו של דבר אל סוחר-הספרים. מצד שני אתה יכול להביאם אליו מלכתחילה ולחסוך זמן. אני, על כל פנים, מוכן ליעץ לכל פונה."

נחום גינת

אני לא שוכח

(המשך מעמוד 35)

במחזה גטו, של יהושע סובול, יש דמות של אדם בשם וייסקופ. זה יהודי סמרטוט שיש לו צ'אנסים והוא הופך להיות הכליף של הגטו, בעל מיד-שבה מפולפלת, כוחדיים עצום, ש-הצליח להפוך את המיתרה שלו להצ-חה כלכלית בשדות הנאצים. נורא רציתי לעשות את הדמות הזאת. וזה לא מארוקאי, ואני לא נולדתי בפולין, והמרחק הביוגרפי בינינו עצום. אבל שאוכל לעשות את התפקיד יפה. ומה שדיבר אליי זה כוחדההשרדות של האיש, וזה מתחבר למה שדיברנו קודם.

היום אבא שלך בא להצי-גות שלך?

לא הפסקתי להתרגש ביום שישי האחרון, כשהוא בא עם אבא שלי מחיפה לקריית-ביאליק לראות את הקומדיה הזאת. לא הפסקתי להתרגש כמו ילד קטן, והלכתי ואמרתי לכל אחר: ההורים שלי פה... ההורים שלי פה.

אחרי "לחם" הם אמרו לך משהו?

לא. אבל הפעם זה נראה כמו ג'סטא עצומה.

מה אמרו אחרי "לחם"?

אני חושב שהיתה רממה. אני לא אמר מילה עד היום.

לא שאלת אותה?

לא.

למה?

כי זה הדיאלוג בינינו. אבא שלי לא אמר מילה. אחותי נעלבה.

ממה?

היא אמרה לי: זה לא יפה מה שעשית. התייחסה אליי כאל התסריט טאי והבימאי, כאילו חשפתי את הד-מישפחה שלנו באור שהיא לא רצתה שייראה.

המישפחה דומה?

לא. אבל במישפחה בלחם יש גר-עין בסטי, שדומה לכל מישפחה מא-רוקאית.

ההורים גאים בך היום?

אני חושב שמאוד. כל המישפחה, גם האחים והאחיות, גרים בחיפה והם מקבלים מתמאות על האח.

גם אני מקבל. יש מחמאה אחת שלא אשכח. ירקן אחד, שהוא מנוי בתיאטרון, עצר אותי ברחוב ואמר לי: כל הצגה שלך אני הולך, כי כשאתה עולה על הבמה, הבמה נשרפת לך מתחת הרגליים. וזו אחת המחמאות הגדולות ביותר שקיבלתי.

והמישפחה שומעת את המחמאות וחיה עם זה.

הילדות באות לראות את-כמ?

הרבה. אנחנו גם משוחחים איתן על העבודה, בודקים עליהן. הן אהבו מאוד את הקומדיה הזאת. למרות שהקטנה עשתה סצינה אחרי ההצגה ושאלה מה אני מנשק בחורה אחרת על הבמה.

הן ראו את "לחם"?

כשזה הוקרן בפעם הראשונה, הן גדולה לא רצתה לראות את הסוף, למרות שהכנת אותה.

בהקרנה השניה היא נשארה עד הסוף ובכתה נורא, כי היא מאוד התרגשה. זו הודהת פשוטה מאוד, וגם מרובר באבא שלה. הילדות לא סובלות מהמיקצוע הקשה הזה. ועדיין יש לי חסר-זמן.

בשביל מה?

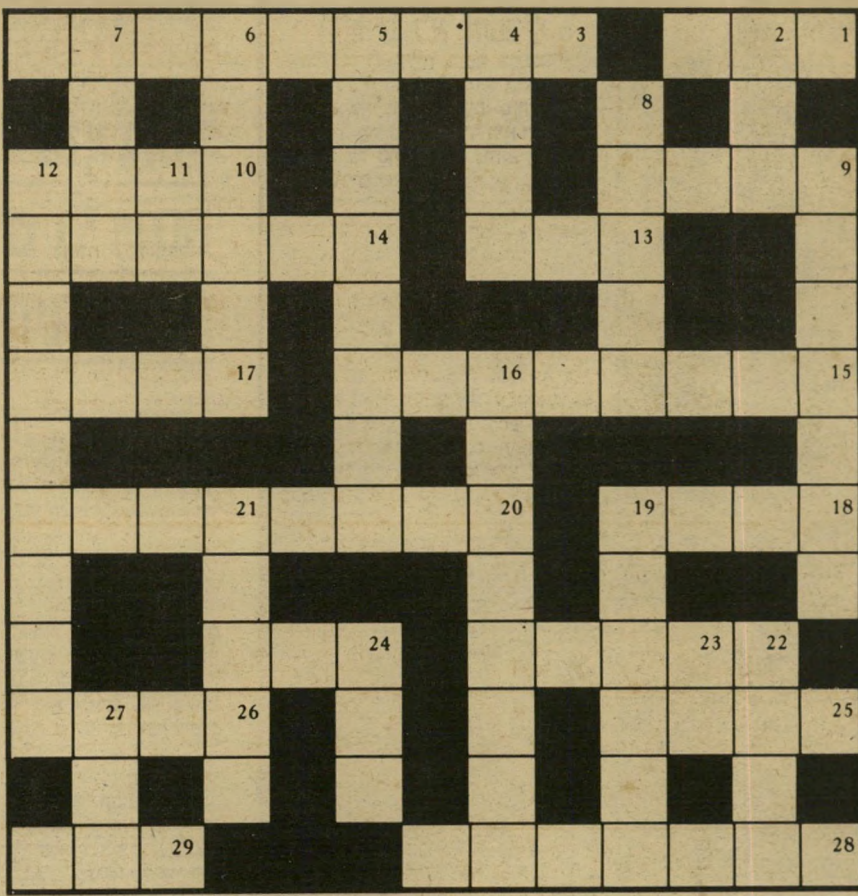
אני מתגעגע לזמן לקרוא לא כשביל העבודה, אלא לקרוא כשביל הכיף של הקריאה. אני מת לראות סרטים, נורא אוהב. אני מרגיש כאילו אני מנותק מהאינפוזיה הזאת וזה גורם לי לאי-שקט.

וגם חוסר הקריאה מפריע לי מאוד. אני ידעתי לקרוא עברית מגיל 3.

הייתי הנכד הראשון לסבי ולסבת, והם נתנו לי שני מורים פרטיים שילמדו אותי עברית. סבתי חלמה שאהיה רב גדול, מכיוון שאני צאצא של הרמב"ם.

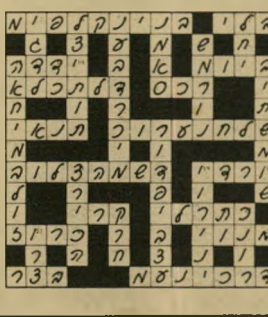
כשבאתי לכיתה אלף בארץ, המר-רים היו בשוק מהמארוקאי הקטן יודע לקרוא שוטף, וכן, כמו הקולנוע, גם הסיפרייה היתה לי בריחה. ניצלת את היכולת שלי לקרוא.

השבועון העולם הזה 2599

- מאור:**
- חתך של ישוב (3)
  - אביה של מרים אלוף עממים נערץ (4, 5)
  - הפתרון בהתישבות כסביבות ירושלים (4)
  - מבקשים משהו מפולפל בשדר (4)
  - לרקוד עם בעל רואה ואינו נראה (3)
  - חרפתי בלי כלימה (6)
  - לורר זוכה בצל"ש באותו ררך (4, 4)
  - מה שמצאו הגלילים גבורי החיל (4)
  - הספק מוטל רוב המקרים בציר (4)
  - המועקה בשל הטעות בהש-תלה (3, 2, 3) (ע"פ שרינה אלישר)
  - מכבר תיאטרון פעם מכבר תמיד (5)
  - בער ביגמיה גם לעלוב ול-זקן (3)
  - משיח בערבית — מילא (4)
  - שמענו נימת צער בחיבה שרוכשת אן האטאוי אלישה (4)
  - אין פלא שחסר משקה סיני במספוטמיה (3, 4)
  - נחושה בחקירות (3)
- מאור:**
- מבריה מסין (4)
  - מגורים קינג סייז (5, 3) (ע"פ ש. אלישר)
  - מישהו חושש מהאדומים (2, 4)
  - הכורם מיזרעאל התבלבל בכנות (9)
  - שמו שעבר את הבקרת (5) (ע"פ שרינה אלישר)
  - זה שבועות התן מותר בסיני (4, 3)
  - גם כרש קפד ראשו כשירר מנכסיו (2)
  - חברת בניה "עזרא ונחמיה" (4, 5) (ע"פ דורה אלישר)
  - נולד בשני בתי סהר (2, 2) (ע"פ דורה אלישר)
  - אין ספק שכבר בהתחלה אלהים ידע איזה עולם מ-חורבן זה יהיה (6)
  - שמענו ששרות למרו להר-אות את נחת זרוען (5)
  - מנשק במחסה (4)
  - ירר נפל, ומוטל רסיסים ר-סיסים (2)
  - למד על ביאליק מהשיר (3)
  - אחרי מים ולפני דם (3)
  - לורר חדש (3)

פתרון תשבוצון 2597

אביגיל ינאי

איתון עמיחי

איתון עמיחי הדברת מזיקים

מומחים להדברת תיקנים (ג'וקים), תולעי עץ, חרקי ספרים ובגזים, עירפול מיוחד לארועים למניעת יתושים וחרקים מעופפים.

רמת-גן רח' מודיעין 18, ת.ד. 2272 · טל. 05-790114-6

בשמירה על בריאותך ורכושך

1987